

Kasvinjalostuksen ratkaisuja sään ääri-ilmiöihin

VYR viljelijäseminaari 16.2.2023

Merja Veteläinen
Boreal Kasvinjalostus Oy

Ilmaston lämpeneminen lisää peltokasvien tuotantopotentiaalia Suomessa, MUTTA...

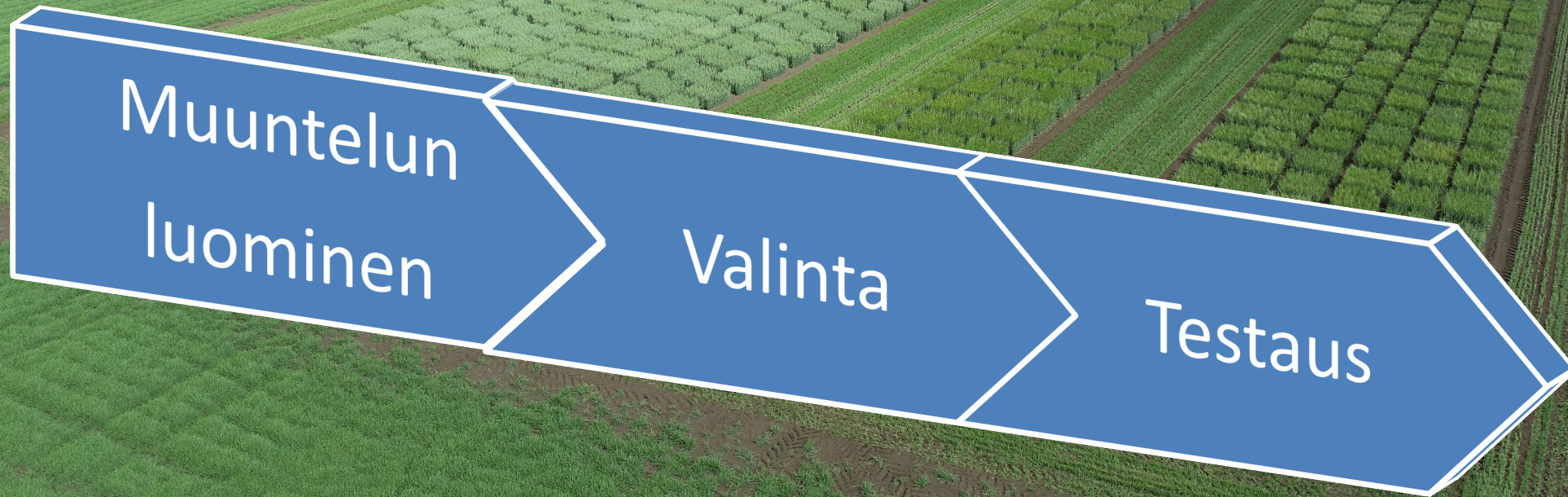

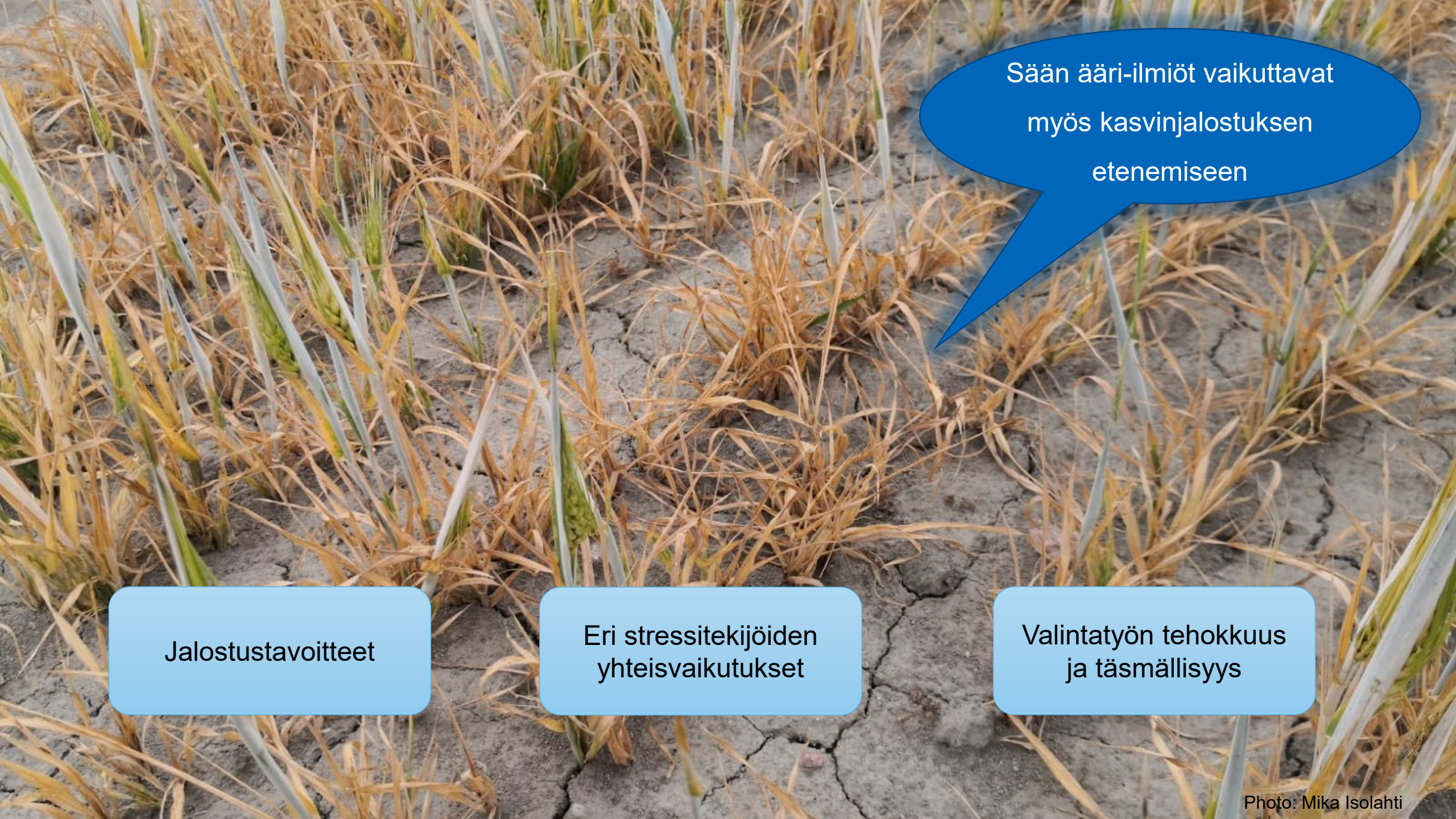
Kasvinjalostukselta odotetaan kestäviä ratkaisuja nopeasti

SATO		
LAJIKE	YMPÄRISTÖ Lämpötila Sadanta Maalaji ...	VILJELY- TOIMET Lannoitus Kasvinsuojelu ...

Kasvinjalostuksen päävaiheet

Sään ääri-ilmiöt vaikuttavat
myös kasvinjalostuksen
etenemiseen

Jalostustavoitteet

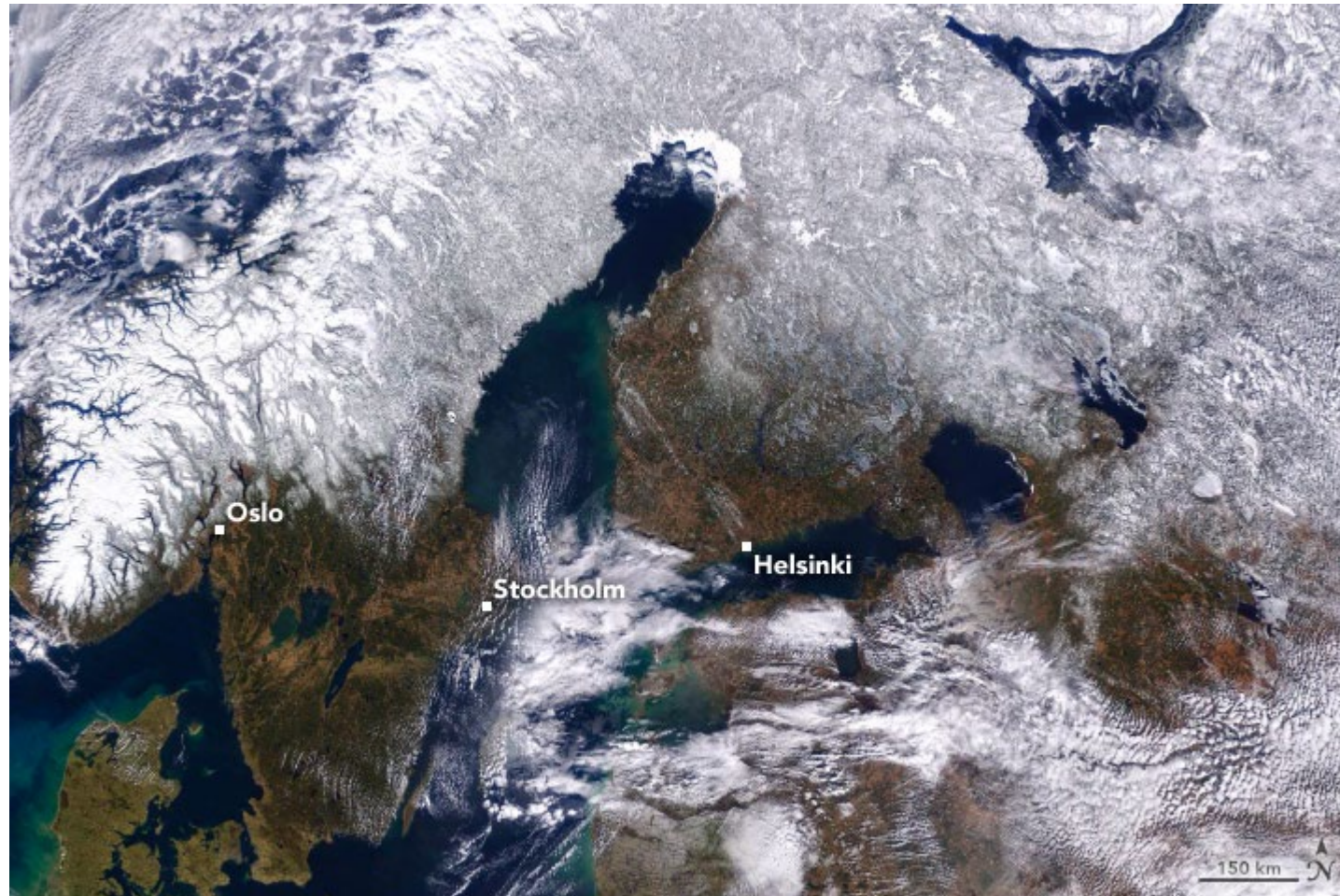
Eri stressitekijöiden
yhteisvaikutukset

Valintatyön tehokkuus
ja täsmällisyys

Ratkaisuja

Talvenkestävyys

Talviolosuhteet muuttuvat ja vaihtelevat yhä enemmän

Talvenkestävyys koostuu monesta eri tekijästä

Kylmän
kestävyys

Lumihomeen
kestävyys

Hapettomien
olojen
kestävyys

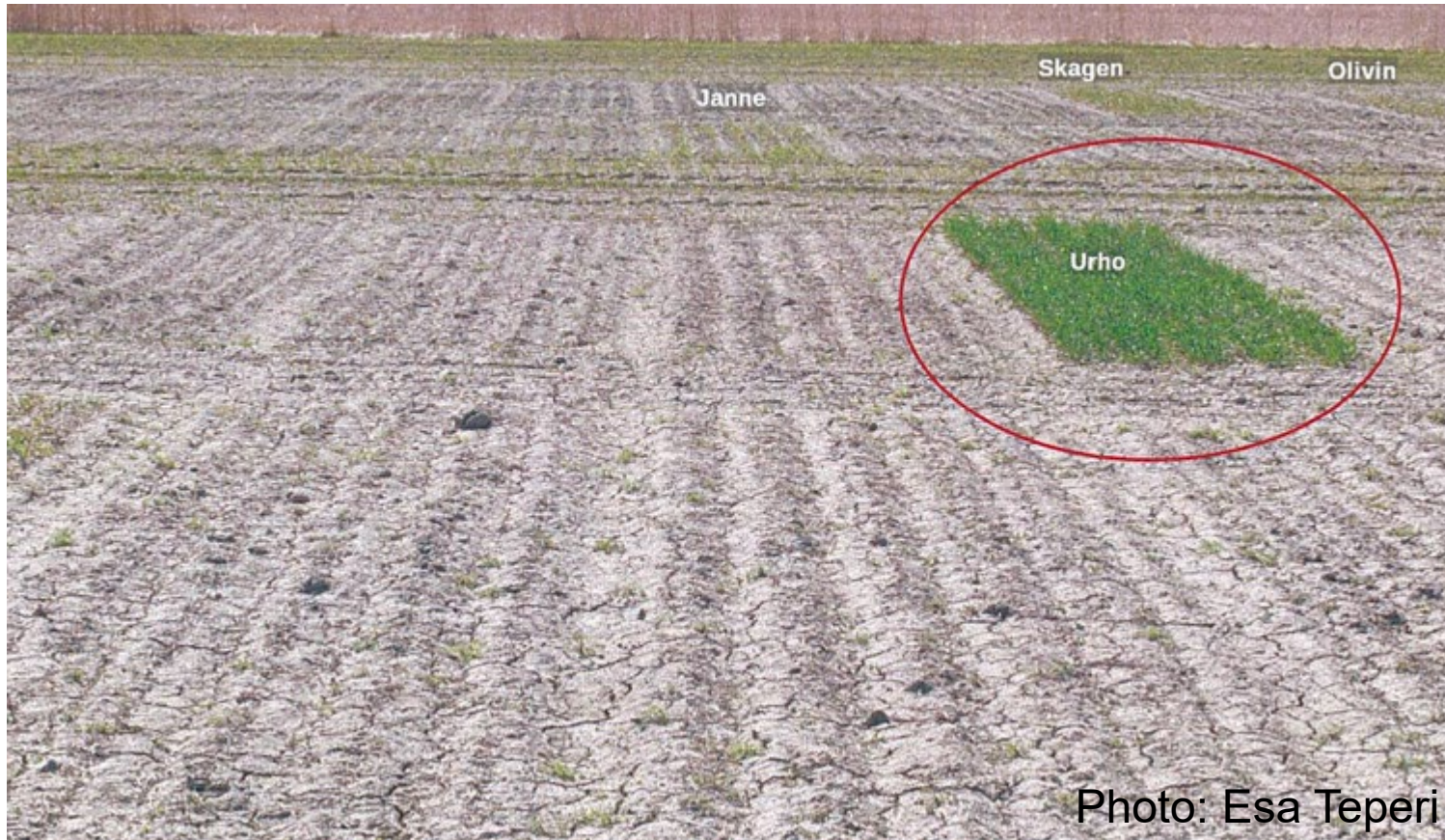
Kestävyys
haihdunnalle

Talvilevon
kestävyys

- Testausolot

Talvenkestävyyden todentaminen vaatii paikallista testausta

Syysvehnä

Ruis

Talvnekestävyyksvaatimus korostuu nurmikasveilla

Lajien sisäinen perinnöllinen muuntelu vaikuttaa jalostustyön mahdollisuuksiin parantaa ominaisuuksia

Ratkaisuja

Kuivuus

Kuivuuskausia myös Pohjolassa

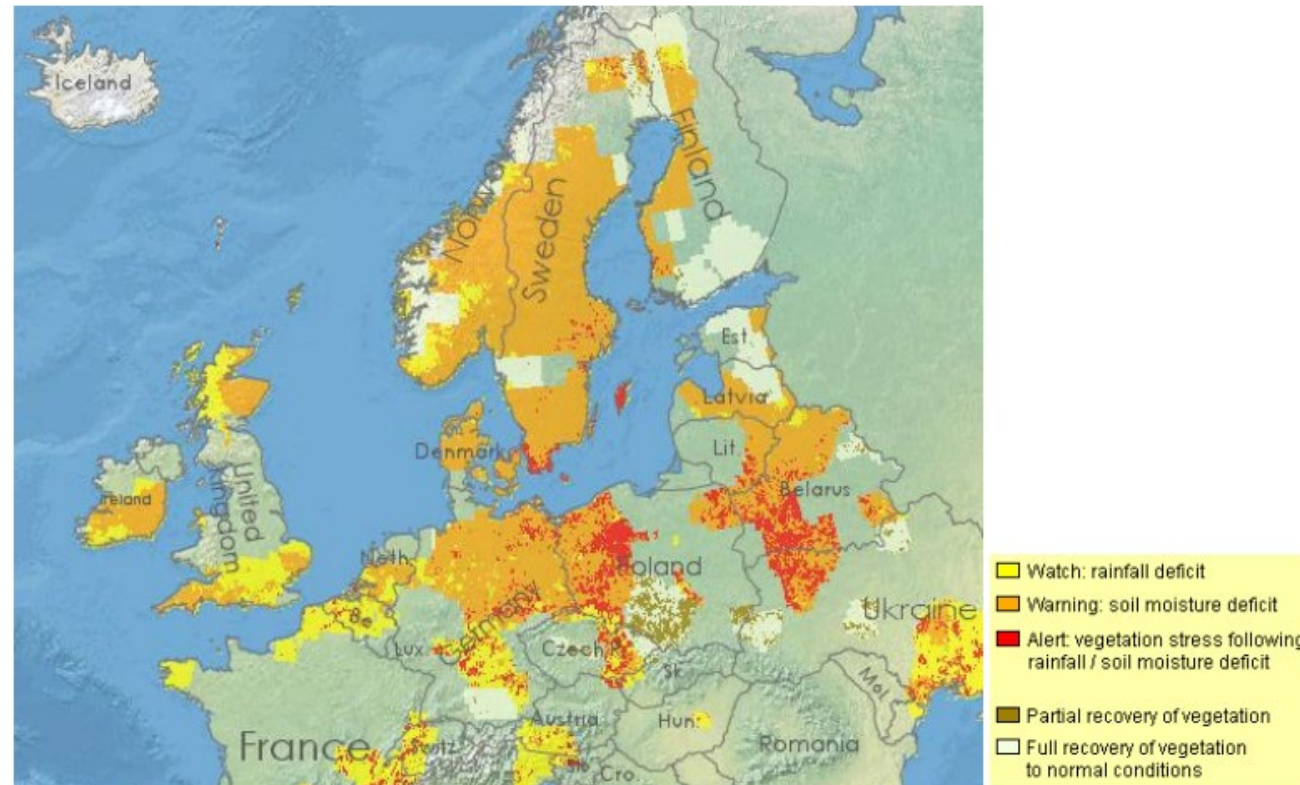

Figure 1: The Combined Drought Indicator (CDI), from 21st to 30th June 2018.

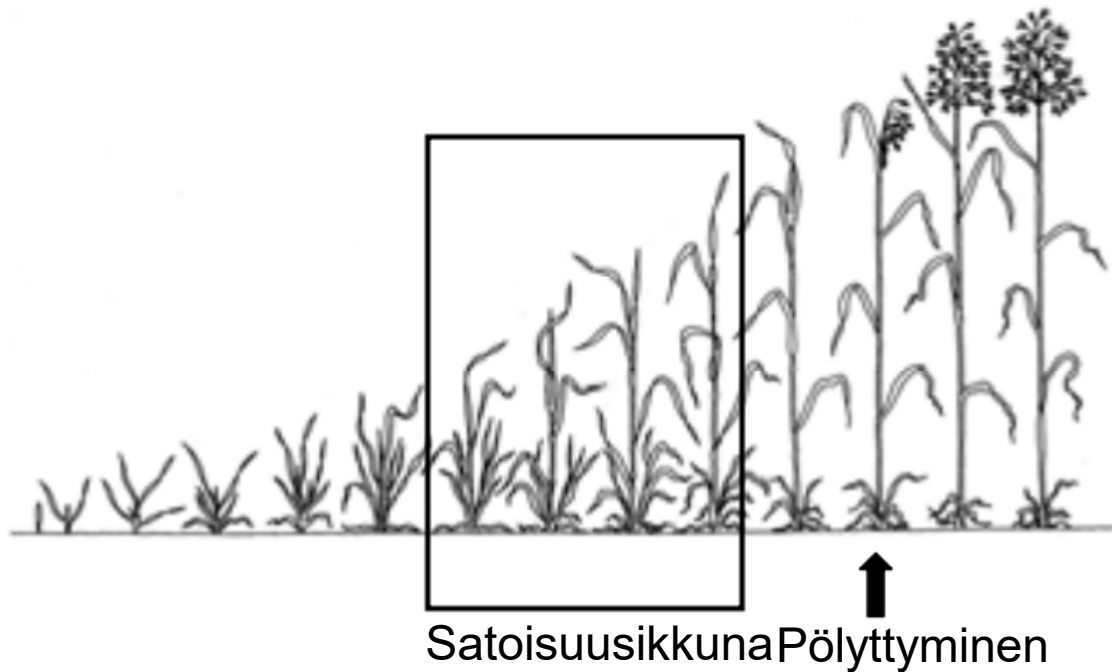
Kevätviljoilla kuivuuden kestävyys kasvaa

Photo: Mika Isolahti

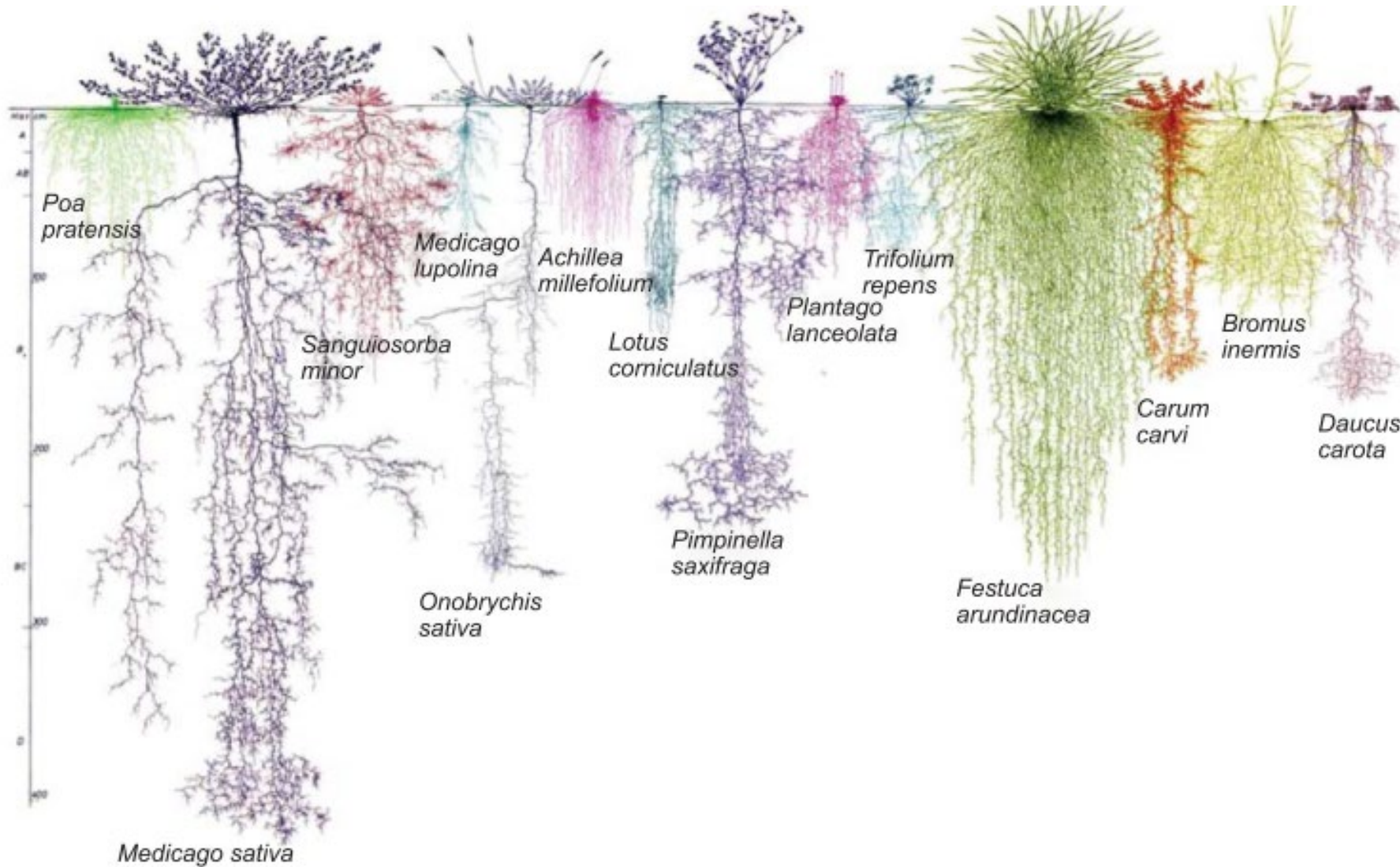
Aikaisuudeltaan erilaisten lajikkeiden käyttö keino jakaa kuivuusriskejä

Viljojen kriittisin kehitys- ja kasvujakso

- Satoisuusikkuna Suomen olosuhteissa kolme viikkoa ennen tähkälle tai röyhylle tuloa
- Kestää noin kaksi viikkoa
- Suurin osa kukista erilaistuu
- Ankara kilpailu yhteyttämistuotteista
 - Useita kasvutapahtumia samanaikaisesti
- Pölyttymishetkellä ratkeaa kuinka suuri osa kukista muodostaa jyvän
- **Satopotentiaali ratkeaa kolmen tähkälle tai röyhylle tuloa edeltävän viikon aikana**

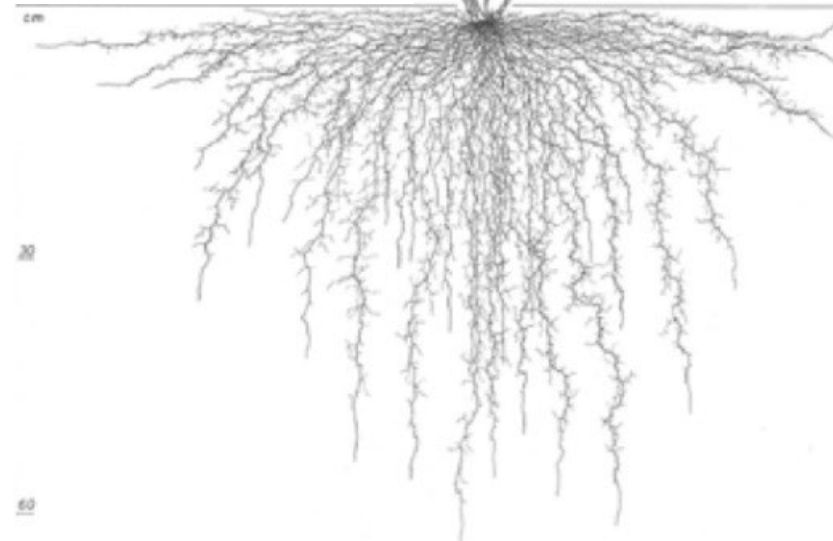
Juurien rakenteella ja syvyydellä merkitystä kuivuuden kestävydessä

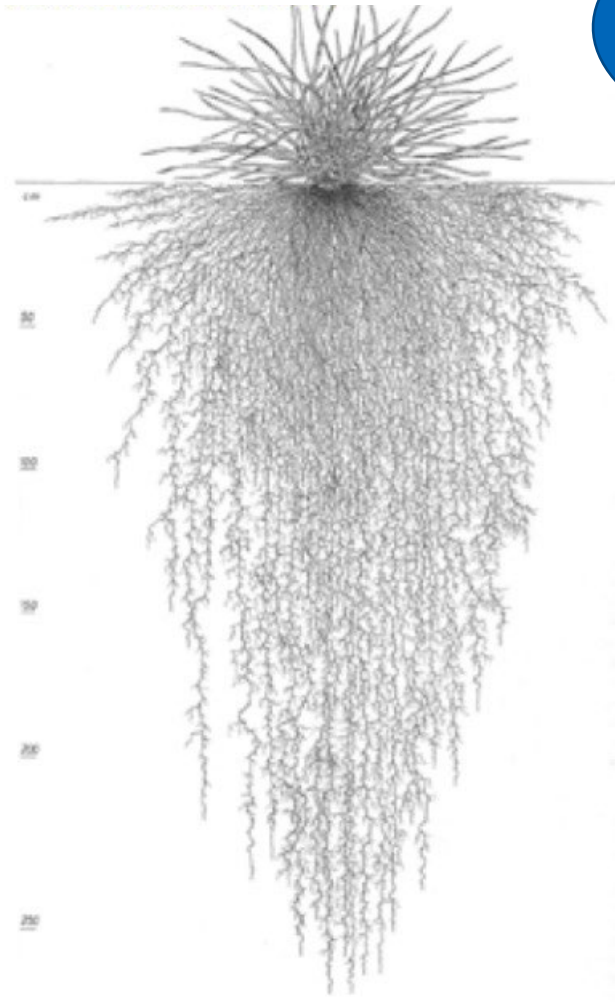
Braun et al. 2010

Tietoa lajien juuristorakenteesta voidaan hyödyntää nurmikasvien siemenseoksissa

Timotei

Ruokonata

Ruokintalaadun
parantaminen
lajikejalostuksen
keinoin etenee

BOREAL

Ratkaisuja

Muut kestävyysominaisuudet

Korrenluujuuden merkitys tärkeää lajikejalostuksessa ja äärioloihin sopeutumisessa

Kaarle-ohra

Synthia-rypsi ja vanhempi
populaatiolajike

Kotimaiset punahometestatut kauralajikkeet

Lajikkeiden kasvitautien kestävyys parantunut

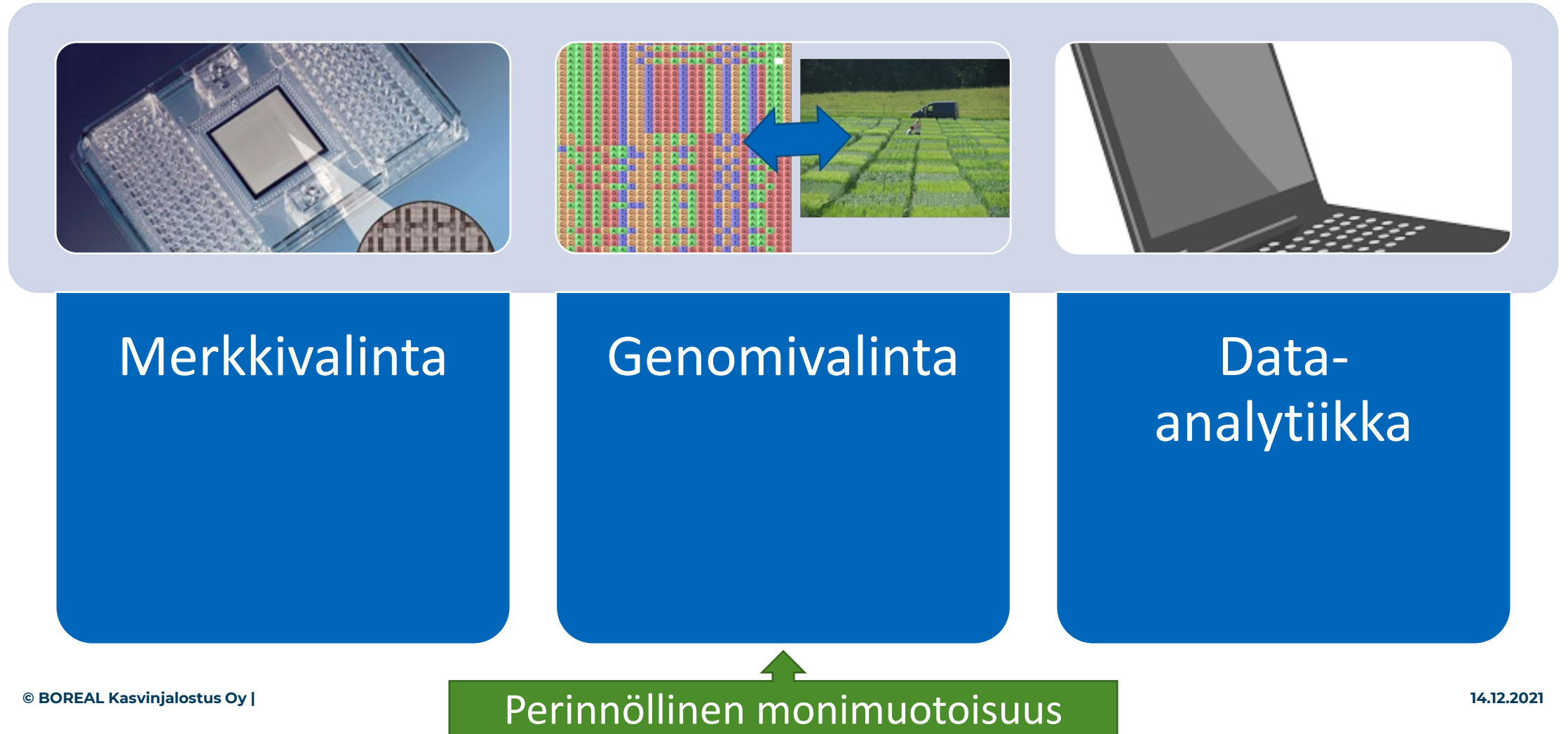

Wolmari (2010): Verkkolaikun kenttäkestävyys

Sylvester (2020): Verkkolaikku, tyvi- ja lehtilaikku sekä rengaslaikkukestävyyydet

Lajikejalostus edistyy moderneilla menetelmillä

Yhteenveto

- Kasvinjalostuksella on keskeinen rooli ilmastokestävän kasvinviljelyn kehittämisessä
- Ratkaisuja on jo tarjolla ja lajikevalinta on hyvä keino pienentää viljelyn riskejä
- Kestävyysominaisuuksien kehittämien vaatii tutkimustietoa ja moderneja jalostusmenetelmiä

